

חיילים גילו בכוח את ראשם של פלסטינים

וואיל אבו רמיילה. סופר והוכה (צילום: בצלם)

בצלם פרסם השבוע דו"ח החושף התעללות של חיילים בחמישה פלסטינים תושבי חברון. ההתעללות התרחשה במספרה השי-כת לאחד מהם. ב-3.12.02 דפקו ארבעה חיילים בחוזקה על דלת המספרה. הם דרשו משני פלסטינים שעברו ברחוב לקרוא לאנשים הנמצאים במספרה פתוח את הדלת ואף אינמו לירות לתוכה. לאחר כעשרים דקות, פתח בעל המספרה את הדלת.

המספרה, בחוץ החלו יל-דים פלסטינים לידות אבנים על החיילים מהפלסטינים ששהו במספרה, העמידו אותם באמצע הרחוב, הניחו את כלי הנשק על כתפיהם וירו כלפי מעלה זמן ממושך. אחת האבנים כמעט פגעה באחד הפלסטינים וכשהוא ניסה לחמוק ממנה, בעט בו החייל בכוח.

לאחר כשעה עזבו החיילים את המקום, כשתעודות זהות של החמישה עדיין ברשותם. התעודות נמצאו למחרת כשהן זרוקות על כביש סמוך לקריית ארבע. בתגובה לפרסום הדו"ח, פתח צה"ל בחקירת מצ"ח. מקרה זה הוא רק דוגמה קיצונית לשגרה יומיומית של השפלות במחסומים, מכות ו"ענישה" על הפרת עוצר. ממרבית המקרים בוחר צה"ל להתעלם.

נפל על הרצפה כשאפו זב דם והוא צועק מכאבים. החייל בעט בו בבטן ודרש ממנו לשתוק, תוך שהוא מאיים עליו שיירה בראשו. המפקד גרר את הספר קרוב לדלת הכניסה, בדק לו את הדופק ואמר לחייל: "אמרת לך לא להרביץ לו ככה". בזמן שהחייל הת-עלל בפלסטינים בתוך

סיביות תוך שהוא מכה אותם. לאחר שהחייל סיים לספר את הספר הוא פתח בקבוק שמפו, הריח אותו, ניגש לספר ודרש ממנו לפתוח את פיו. הספר סירב והחייל הושיב אותו על אחד הכיסאות וניסה לפתוח את פיו בכוח. משנכשל, היכה את הספר עם דלי מתכת בפניו. הספר

ארבעת החיילים נכנסו למספרה ודרשו בחמשת הפלסטינים שהיו בה להוריד את מעליהם ולמסור את תעודות הזהות שלהם. הם ערכו עליהם חיפוש, במהלכו היכו אותם באגרופים בבטן. לאחר מכן הורה אחד החיילים לבעל המספרה ולספר שעובד בעל השבת על הכסא בזה אחר זה וגזז את שערם באגר-

חשד: שוטרי מג"ב היכו פלסטיני למוות

ביום ב' נמצאה גופתו של עמרין אבו חמדיה, 17, תושב חברון מוטלת על הארץ באזור התעשייה של העיר. כחצי שעה קודם לכן שהה אבו חמדיה עם שלושה מחבריו סמוך לביתו, מרחק של כקילומטר מהמקום. גיפ של משמר הג-בול הגיע והשוטרים בדקו את תעודות הזהות של הארבעה. הם הורו לאבו חמדיה להישאר איתם ולשאר להתרחק. השוטרים העלו את אבו חמדיה לגיפ ועזבו את המקום. חבריו יצאו לכיוון אזור התע-שייה, הידוע לתושבי הא-זור כמקום אליו נוהגים שוטרי מג"ב לקחת פלס-טינים ולהכות אותם. כשהחברים הגיעו למקום, הם מצאו את גופתו כשסי-מני אלימות ניכרים בה.

חולה לב מת לאחר שלא הצליח להגיע לבית החולים בשכם

לעבור, נאלץ לעצור שם בגלל תעלה שצה"ל חפר במטרה לרוחב הכביש במטרה למונעו מעבר התושבים. אחיינו של עלאוונה, סאמר ניסה להיכנס לתעלה ולהאיר לחובשים את הדרך בעזרת פנס. אולם בשל רוחב התעלה ובשל החשיכה לא הצליח להגיע אל החובשים. בסופו של דבר חצה חובש את התעלה ונוכח שעלאוונה כבר מת. סאמר מסר לבצלם כי "התעלה לא מאפשרת לשום חולה, ילד או אישה בהריון לעבור, במיוחד כי זורמים בה מי ביוב... לפני שהצבא הישראלי חפר את התעלה יכולנו להגיע לשם [שכם] תוך עשר דקות".

בשנה החולפת מתו 15 אנשים, לאחר שטיפול רפואי או נזקקו עוכב בשל ההגבלות על תנועת פלסטינים בשטחים.

שישה מהם היו תינוקות.

בג"ץ ידון ביום א' בעתירה נגד השימוש ב"מגינים אנושיים"; צה"ל: הוצאנו נוהל חדש

דע חיי אזרחים. באחד המקרים האחרונים, זייד, 27, עובד של האו"ם, כב"מגן אנושי". בעדותו לבצלם מסר זייד: "ב-24.11.02 לפנות בוקר פרץ לביתנו כוח צבאי גדול... אחד החיילים העלה אותי

זייד זייד. מגן אנושי

המדינה ניסתה, בתשובתה לתת איצטלא של חוקיות לנוהל זה, שזכה לביקורת נוקבת בכלי התקשורת ולביקורת מרומזת מבית המשפט העליון. אולם, השינויים הקוסמטיים שנערכו בנוהל אינם הופ-כים אותו לחוקי או למוסרי.

גם לאחר מתן תשובת המדינה, המשיכו חיילים להפר את צו הביניים של בג"ץ ואת הנוהל החדש עליו הצהירה המדינה בתשובתה.

שימוש באזרחים פלס-טינים כדי לבצע משימות צבאיות אינו חוקי. הגנה על חיילים היא שיקול צבאי לגיטימי אך ודאי שאינו יכול להיות שיקול יחיד ובלעדי. ראשית, אין זו חובתה של האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית להגן על החיילים. שנית, שיקול זה אינו מבטל את חובת ההגנה על האוכלוסייה אזרחית המוטלת על צה"ל וודאי שאינו מתיר להחליט על פעולות המסכנות במו-

ביום א' ידון בית המשפט העליון בעתירה שהגישו שבעה אזרחים פלסטינים בבמ-גינים אנושיים בעקבות הגשת העתירה בחודש מאי הודיעה המדינה כי צה"ל יפסיק להשתמש באזרחים כבמגינים אנושיים, למעט "נוהל שכן".

בעקבות מותו של תושב טובאס בו עשה צה"ל שי-מוש ב"נוהל שכן", הוציא בג"ץ צו האוסר את השי-מוש בנוהל. אולם למרות האיסור המשיכו חיילי צה"ל להשתמש בו. בחודש נובמבר הגישו הארגונים העותרים בקשה לפי פקו-דת בזיון בית המשפט.

ב-5.12.02 הגישה המדינה את תגובתה לבית המשפט. בתגובה, חוזרת המדינה על טענתה, לפיה השימוש ב"נוהל שכן" הוא חוקי. בניסיון להכשיר את השימוש בו מכנה אותו המדינה בשם חדש - "הוראה מבצעית - אזהרה מוקדמת".